

1. Meesters die van betekenis zijn bij het ontstaan van IK Ontwikkel;
2. Hun visie op toetsen;
3. De inzichten die dat gaf voor de ontwikkeling van IK Ontwikkel app;
4. Inclusief literatuurverwijzingen.

	VISIE OP TOETSEN	INZICHTEN VOOR IK ONTWIKKEL	LITERATUURVERWIJZINGEN
Gert Biesta <i>Pedagoog, hoogleraar public Education</i>	<p>“Meten we wat we waarderen? Of waarderen we wat we meten?” Biesta bekritiseert gestandaardiseerde toetsen die zich beperken tot meetbaarheid. Hij ziet toetsen als ondersteunend aan betekenisvol leren, waarbij persoonlijke en wereldgerichte vorming van leerlingen centraal staat.</p>	<p>Het werk van Biesta inspireert en bevestigt het gedachtegoed. Niet alleen als het gaat over de rol van toetsen, maar ook over de rol van onderwijs. De coöperatie IK Ontwikkel ontwikkelt en deelt om mens- wereldgericht onderwijs te kunnen ontwerpen, uitvoeren en evalueren.</p>	<p>Biesta, G. (2009). <i>Good Education in an Age of Measurement</i>. Biesta, G. (2015). <i>Het prachtige risico van onderwijs</i>. Uitgeverij Phronese.</p>
Jaqueline Bulterman-Bos <i>Onderwijswetenschapper</i>	<p>Bulterman-Bos is kritisch over gestandaardiseerde toetsen en pleit voor evaluaties die aansluiten bij de complexiteit van de onderwijspraktijk en de professionele ruimte van de leraar.</p>	<p>We gebruiken evaluaties die de professionele ruimte van leerkrachten respecteren. Vanuit vertrouwen. Gericht op ontwikkeling en maatwerk, zoals Bulterman-Bos aanbeveelt.</p>	<p>Bulterman-Bos, J. A. (2008). <i>Educational Research, Will a Clinical Approach Make Education Research More Relevant For Practice?</i> AERA. Bulterman-Bos, J.A. en Bram de Muynck (2014) <i>Is alles van waarde meetbaar?</i> Buijten En Schipperheijn Motief</p>
Deci en Ryan <i>Hoogleraren psychologie en sociale wetenschappen</i>	<p>Deci en Ryan benadrukken dat toetsen intrinsieke motivatie moeten ondersteunen en niet mogen leiden tot externe druk, zoals gestandaardiseerde evaluaties vaak doen.</p>	<p>De SDT hebben we gebruikt om ons gedachtegoed en het ‘plan op maat’ aan te scherpen. De theorie ondersteunt een op groei gerichte evaluatie, waarbij we het ABC gebruiken als handelingsmodel voor ontwikkeling van binnenuit.</p>	<p>Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). <i>Self-Determination Theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being</i>. American Psychologist.</p>

	VISIE OP TOETSEN	INZICHTEN VOOR IK ONTWIKKEL	LITERATUURVERWIJZINGEN
<p>John Hattie <i>Onderwijswetenschapper</i></p>	<p>Hattie waarschuwt voor de beperkingen van gestandaardiseerde toetsen en benadrukt dat evaluatie inzicht moet geven in leerprocessen en leren zichtbaar moet maken.</p>	<p>We vinden het belangrijk dat het leren op verschillende manieren wordt geëvalueerd en zichtbaar gemaakt. Zowel op proces als op resultaat. En zowel op kind- als groeps- als schoolniveau. En zowel in korte tijdsperiodes als over de hele schoolloopbaan.</p>	<p>Hattie, J. (2009). <i>Visible Learning</i>. Routledge.</p>
<p>Karen Heij <i>Toetsexpert</i></p>	<p>Heij bekritiseert de toetsdruk in het onderwijs en stelt dat toetsing in eerste instantie de persoonlijke groei en het belang van de leerling moet dienen, zonder leerlingen tot middelen voor beleidsdoelen of controlemechanismen te reduceren.</p>	<p>Als coöperatie voelen we ons gesteund en gesterkt door het werk van Karen. Zij biedt een stevige wetenschappelijke onderbouwing voor het alternatief leerlingvolgsysteem: IK Ontwikkel app.</p>	<p>Heij, K. (2021). <i>Van de kat en de bel: Tellen en vertellen met de eindtoets basisonderwijs</i>. Public Law & Governance</p>
<p>Fred Korthagen <i>Emeritus-hoogleraar Onderwijskunde</i></p>	<p>Korthagen ziet toetsen als een middel voor reflectie en professionele groei van leraren, waarbij zelfinzicht centraal staat.</p>	<p>In de systematiek ligt de nadruk op reflectie en zelfinzicht. Professionals krijgen zowel inzicht in actuele ontwikkeling en behoeften van leerlingen, als inzicht voor hun eigen leren en handelen, en daarbij geeft het leerlingen zelf ook inzicht in hun groei.</p>	<p>Korthagen, F. (2004). <i>In Search of the Essence of a Good Teacher: towards a more holistic approach in teacher education</i>. Teaching and Teacher Education.</p>
<p>Paul Kirschner <i>Emeritus-hoogleraar onderwijspsychologie</i></p>	<p>Kirschner ziet toetsing als een essentiële leermethode die leerlingen helpt om kennis actiever te onthouden. Hij pleit voor oefentoetsen en feedback,</p>	<p>We gebruiken het werk van Kirschner, en maken daarbij de vertaling van systeemgericht naar mens- en wereldgericht.</p>	<p>Kirschner, P.A. (2018) <i>Toetsen als leerstrategie</i>. Didactief</p>

VISIE OP TOETSEN

die aansporen om informatie op te halen en het leerproces systematisch en bewust te verbeteren.

Rene Kneyber

*Docent en
Onderwijsadviseur*

Kneyber pleit voor evaluatie die inzicht geeft in het leerproces en benadrukt de waarde van formatieve evaluatie boven summatieve oordelen.

Ton Mooij

*Onderwijswetenschapper
en bijzonder hoogleraar*

Mooij pleit voor evaluaties die aansluiten bij de individuele leerbehoeften van leerlingen, met een focus op gepersonaliseerd leren.

Bert van Oers

*Pedagoog, Emeritus-
hoogleraar
cultuurhistorische
onderwijspedagogiek*

Van Oers ziet ontwikkeling als product van interacties tussen leerlingen en cultuurdragers en stelt dat evaluatie gericht moet zijn op de specifieke ontwikkelmogelijkheden van het kind, wat vraagt om een hypothetische, niet-uniforme benadering van toetsing.

INZICHTEN VOOR IK ONTWIKKEL

Het werk van Kneyber is een inspiratiebron. Evalueren moet bijdragen aan ieders leren en ontwikkelen.

De Pedagogisch Didactische KernStructuur (PDKS®) van Mooij is een belangrijke inspiratiebron geweest om papieren en digitale hulpmiddelen te ontwikkelen die gepersonaliseerde planning, uitvoering en evaluatie mogelijk maken.

We zijn schatplichtig aan ieder die vanuit wetenschap een bijdrage heeft geleverd aan het OGO-onderwijs. De publicaties van Bert zijn voor ons een grote bron van inspiratie. Zo benaderen we evaluatie systematisch en hypothetisch, waarbij observaties en analyses worden gebruikt om te bepalen wat een leerling nodig heeft voor een volgende ontwikkelstap.

LITERATUURVERWIJZINGEN

Kneyber, R., & Sluijsmans, D. (2016). *Toetsrevolutie: Naar een feedbackcultuur in het voortgezet onderwijs*. Phronese

Mooij, T. (2005). *Towards a 'contextual learning theory' to optimise instruction and learning*. Radboud Universiteit.

Van Oers, B. (1998). *Ontwikkelingsgericht onderwijs*. VU University Press.

Van Oers, B. (2012). *Developmental Education: Reflections on a Chat-Research Program in the Netherlands*. ScienceDirect.

Van Oers, B. & Van Veen, C. (2019). *De cultuurhistorische Onderwijspedagogiek als narratief*. Amsterdam University Press Journals Online

VISIE OP TOETSEN

Marian Riksen-Walraven
*Emeritus hoogleraar
Ontwikkelingspsychologie*

Riksen-Walraven benadrukt een veilige leeromgeving, waarbij evaluatie het welzijn van het kind moet bevorderen zonder externe druk of labels.

Todd Rose

Rose beoogt dat traditionele toetsen de unieke capaciteiten van individuen negeren. Hij pleit voor een benadering die rekening houdt met individuele verschillen, zodat onderwijs en evaluatie beter aansluiten bij de specifieke talenten en behoeften van elke leerling.

Luc Stevens
*Emeritus-hoogleraar
orthopedagogiek*

Stevens pleit voor inclusief onderwijs, met evaluaties die kinderen niet labelen of vergelijken met anderen, en de nadruk leggen op een positieve leeromgeving.

Dominique Sluijsmans
*Gepromoveerd
onderwijskundige*

Sluijsmans ziet evaluatie als een middel om leren te ondersteunen, met de nadruk op een feedbackcultuur in plaats van summatieve beoordelingen.

INZICHTEN VOOR IK ONTWIKKEL

Bijdragen aan welzijn en ontwikkeling van ieder kind is een van onze uitgangspunten. Dit is herkenbaar in alles wat we ontwikkelen en delen.

De onderbouwing over het ontstaan en de effecten van het denken in gemiddelden, geeft een waardevolle onderbouwing voor de manier van kijken (Rode bril) en doen (ABC) die zo kenmerkend is voor IK Ontwikkel.

We kijken vanuit een Rode bril naar kinderen en nemen de pedagogiek als stevige basis. Zodat ieder kan ontwikkelen van binnenuit. Inclusief, in samenhang, betekenisrijk, en op eigen wijze.

We voelen ons gesteund en gesterkt door het werk van Dominique. Formatieve evaluatie is geïntegreerd om een lerende cultuur te bevorderen. Gericht op groei in plaats van op cijfers.

LITERATUURVERWIJZINGEN

Riksen-Walraven, M. (2002). *Wie het kleine niet eert... over de grote invloed van vroege sociale ervaringen*. Katholieke Universiteit Nijmegen

Todd Rose (2016). *The End of Average: How We Succeed in a World That Values Sameness*. HarperCollins

Stevens, L. (2002). *Zin in leren*. Utrecht University.

Sluijsmans, D., & Kneyber, R. (2016). *Toetsrevolutie: naar een feedbackcultuur in het voortgezet onderwijs*. Phronese.

	VISIE OP TOETSEN	INZICHTEN VOOR IK ONTWIKKEL	LITERATUURVERWIJZINGEN
<p>Helen Timperley <i>Onderwijsacademicus en emeritus-hoogleraar onderwijs, leren en beroepspraktijk</i></p>	<p>Timperley benadrukt dat evaluatie feedback moet bieden die leraren en leerlingen helpt hun leerproces aan te passen aan individuele behoeften.</p>	<p>We evalueren zodat leerlingen en leerkrachten zicht krijgen op actualiteit en behoeften om onderwijs zo af te kunnen stemmen dat leerlingen een volgende ontwikkelstap kunnen maken. (zie ook ABC van binnenuit).</p>	<p>Timperley, H. (2010). <i>Using Evidence in the Classroom</i>. University of Auckland.</p>
<p>Monique Volman <i>Hoogleraar Onderwijskunde</i></p>	<p>Volman benadrukt formatieve evaluatie, waarbij evaluatie gericht is op het leerproces zelf en niet alleen op eindresultaten.</p>	<p>We leggen de focus op evaluaties die ontwikkeling ondersteunen, met aandacht voor het leerproces zelf vanuit de behoeften die kinderen hebben.</p>	<p>Volman, M. (2011). Kennis van betekenis: betrokkenheid als kwaliteit van leerprocessen en leerresultaten. Universiteit van Amsterdam.</p>
<p>Chiel van der Veen - <i>Hoogleraar Urban Care & Education</i></p>	<p>Van der Veen heeft een sociaal-constructivistische benadering en ziet evaluatie als een middel om inzicht te krijgen in sociale interacties en leerprocessen, met een focus op samenwerking.</p>	<p>Ons uitgangspunt is om een 'oordeel' niet te bepalen op basis van één moment of door één volwassene. Chiel inspireert en versterkt onze visie onder andere met zijn onderzoek over dialogisch schrijven.</p>	<p>Van Oers, B. & Van Veen, C. (2019). <i>De cultuurhistorische Onderwijspedagogiek als narratief</i>. Amsterdam University Press Journals Online</p>
<p>Wim Wardekker - <i>Hoogleraar onderwijs en theorie</i></p>	<p>Wardekker pleit voor evaluatie die verbonden is met maatschappelijke en culturele contexten en ziet toetsen als reflectiemomenten in plaats van onafhankelijke beoordelingen.</p>	<p>In IK Ontwikkel vindt evaluatie zoveel mogelijk plaats in betekenisrijke en dagelijkse activiteiten en is evaluatie bedoeld om informatie te krijgen voor vervolg.</p>	<p>Bouwer, R., & van der Veen, C. (2023). <i>Write, talk, and rewrite: The effectiveness of a dialogic writing intervention in upper elementary education</i>. Reading & Writing.</p> <p>Wardekker, W. L.(2001). <i>Schools and moral education: conformism or autonomy?</i> Journal of Philosophy of Education</p>

Dylan Wiliam

*Pedagoog, emeritus-
hoogleraar
onderwijsbeoordeling*

VISIE OP TOETSEN

“Een toets toetst wat een toets toetst.” Wiliam is een pleitbezorger van formatieve evaluatie en benadrukt de waarde van feedbackcycli om het leerproces voortdurend aan te passen en te verbeteren.

**INZICHTEN VOOR IK
ONTWIKKEL**

In het werk van William zien we onderbouwing voor de manier waarop we zoveel mogelijk in het gewone werk evalueren en steeds informatie verzamelen voor vervolg, waardoor leren een cyclisch proces blijft.

LITERATUURVERWIJZINGEN

Wiliam, D. (2011). *Embedded Formative Assessment*. Solution Tree Press.